

BALLAI LÁSZLÓ

Száz szatang

© COPYRIGHT 2011, BALLAI LÁSZLÓ. MINDEN JOG FENNTARTVA.

MEGJELENT AZ „EZREDEVÉG” IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALOMKRITIKAI FOLYÓIRAT
XXI ÉVFOLYAM, 11. (2011. NOVEMBERI) SZÁMÁBAN.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A [HTTP://BALLAI.VASAROS.COM/](http://ballai.vasaros.com/) OLDALRÓL SZÁRMAZIK.
A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: [BALLAI@VASAROS.COM](mailto:ballai@vasaros.com)

© 2011 VASAROS DOT COM

Thaiföldön száz szatangot ajánlanak fel a Buddhának. Négy darab huszonöt szatangos apró rézérmét, amely olyan értéktelen, hogy már nem fogadja el más, csak az isten.

Thaiföld mélyen vallásos ország. Tele van kolostorral és úton-útfélen emelt oltárokkal. Nagy tisztelet övezi a királyt is – Ráma isten inkarnációját a hit legfőbb őrét. Ezt a Nemzeti Múzeumban a IX. Rámáról szóló meghatározó ismertető szövegek és az uralkodó életét bemutató utcai plakátok is bizonyítják. Az emberek szertartásosan, két tenyerüket összetéve, meghajlással köszöntik egymást. A pathajai *Steak Laó* étterembe lépve Louis is így üdvözölt, a legfigyelmesebb pincér, akivel utazásom során találkoztam. Louis az étlap átnyújtását követően mécsesekkel és illatpálcákkal pillanatok alatt szinte oltárrá változtatta a kerti asztalt. Kezdetben alig mertem felemelni a borospoharamat, részint a megilletődöttségtől, részint a félelemtől, hogy feldöntök valamit. Hanem azután, míg az ételre vártam, a szent lángocskák fényében elém táncoltak utazásom képei.

Bangkok pagodái, sztúpái és prangjai. A Csaophrája-folyó fölé csipkézett hegycsúcsként magasodó Vat Arun. A földöntúli fényben szikrázó Vat Phra Keo-templomcsoport, ahol a minden évszakban más-más ruhába öltöztetett, csodatévő smaragd Buddhát őrzik. A Vat Po a hatalmas arany, fektében félkönyökre támaszkodó Buddhával, aki lecsukódó pillái alól már egy olyan világba tekint, ahol nincsen fájdalom, sem öröm, ahol csak a tökéletes eszme létezik. Kirándulásom Ajutthiába, a régi főváros khmer stílusú építészeti csodáihoz. Csaknem felzokogtam, amikor megpillantottam végre a Vat Csaivattanarant, Thaiföld leggyönyörűbb kolostorát. Áthaladtam a kolostort őrző nyolc kis tornyocska egyikén és a csipkézett főpranghoz siettem. Eközben a – főtemplomot körülvevő – négy csúcsos torony finom kőalakzatai is hívogatóan integettek felém. E kecses, légies templom-együttes, mint vallási központ, méltán nyújthatta a hívőknek a megvilágosodás ígézetét, amíg rá nem repült az első gyűjtőcsóva.

Mi lett volna, ha 1767-ben nem pusztítják el Ajutthiat a burmaiak? Egyáltalán, miért történelmi törvény, hogy a szomszéd népek – ahelyett, hogy békében éljenek – irtják egymást. E terségben jelesül a thaiföldiek, a burmaiak és a kambodzsaik. Gondolataimból a Louis által rendkívül diszkréten felszolgált *mó szat ai*, a mogyorómártással tálalt grillezett sertésborda zökkentett ki. Vacsora közben akarva nem akarva végig kellett hallgatnom a szomszéd asztalnál helyet foglaló társaság hangos beszélgetését. Egy német tengerész boldogított két karcsú derekú lány. Egyikük, akinél már évek óta vendégeskedhetett a rőtvrös, tagbaszakadt alak, be akarta ajánlani hozzá a barátnőjét is. A német teljes odaadással, fejének és nyakának minden izmát igénybe véve ette a tányérjára halmozott *hoi todot*, a tésztában sült fűszeres kagylót. Nem is lehetett tudni, áttörték-e egyáltalán az előtte lebegő illatok nehéz páráját a magasan csengő szavak. Végül a tengerész letette az evőeszközét, kiitta söröskorsóját és így szólt:

– Én nem vagyok gép.

„De igen – gondoltam –, éppen hogy az vagy.” Egy gép, amely menetrendszerűen ideér, előkeríti a másik – csinos küllemű – gépet, elvégzi vele a dolgát, és menetrendszerűen hazatér.

Louis végtelen diszkrécióval leszedte az asztalt és figyelmembe ajánlotta a ház különleges desszertspecialitását, a *ka nom mo keng* pudingot, amelybe itt kókuszbelet is tesznek. Megköszöntem az ajánlatát, de csak friss gyümölcsöt kértem. „Csak.” Mézédés dinnyét, nektáros ananászt – április elején. Mégis csupán szórakozottan piszkáltam a csemegéket.

– Valami bántja az urat – mondta Louis. – Sajnálom.

Valami bánt... Hát igen, kedves Louis, milyen boldog is lennék, ha az építész iroda küldött volna ide a régi architektúra tanulmányozására. De mit keresek én itt egyedül a nászutamon? Eszter, akivel még az egyetemen szerettünk egymásba, végre gyerekeket akart, és tizenöt év után úgy döntött, hogy hozzám jön feleségül. Még Walky professzor építészettörténelmi előadásán megragadta képzeletét az ajutthiai Vat Csaivattanaran templom. Tréfásan feltételül szabta hát, hogy csak akkor jön hozzám, ha Thaiföldre viszem nászútra. Lefoglaltuk az esküvői időpontot az anyakönyvvezetőnél, majd egy utazási irodánál megrendeltük a repülőjegyet és a szállást. Másfél hónap izgatott várakozás vette

kezdését. Eszter azonban éppen ekkor hagyta ott az építész irodát, addigi munkahelyét, és belépett egy „kreatív stúdióba”. Valahányszor megpróbáltam megkérdezni a menyasszonyomtól, hogy mitől lesz kreatívabb a stúdió az irodánál, mikor az építész maga a kreativitás, csak ingerült válaszokat kaptam, hogy én nem értek a marketinghez, különben is mit vizsgáztatom őt. Egyszer csak azt kezdtem hallgatni, hogy milyen jó fejek az új kollégák, és mi miért nem járunk sehová. De hiszen operabérletünk van, ellenkeztem. Ugyan, szögezte le Eszter, oda csak a „nyuggerek” járnak. Kik azok a „nyuggerek”, kérdeztem. Hát a nyugdíjasok, nevetett. És hová kellene járnunk, érdeklődtem hüledezve. Például az *Ypsilon Café*ba vagy az *Arktakomb*ba, magyarázta. Ezek milyen helyek, kérdeztem. „Trendik.” Még fel sem ocsúdtam a döbbenetből, hogy Eszterrel újabban nem lehet beszélni, amikor egy héttel az esküvőnk előtt közölte, hogy szakít velem. De hát miért? kiáltottam. Mert, úgymond, ő még élni akar. Élni... Mert egy harmincöt éves nőnek még diszkókban kell lógnia. És tizenöt évet így a szemébe löknie! Az utazási irodában ötven százalék kötbért kellett volna fizetnem a lemondásért. Az pont annyi, mintha egyedül elutazom...

A – magát nem gépként értékelő – tengerész és társasága, valamint a többi vacsoravendég lassan elpárolgott. Megörültem a helyiségben váratlanul rám szakadt nyugalomnak, és kértem egy daiquirit. Louis készséggel kihozta az italt, ám szomorúan megjegyezte, hogy lassan számolnia kell, mert bezárnak.

Louis igen hosszas, szertartásos meghajlásokkal kísért búcsúzkodása után kerestem hát egy bár, amelyben nem hemzsegek a turisták és az éjszakai pillangók. Ez nem volt egyszerű. Mert bár a királyról szóló múzeumi anyagból kimaradt – és az utcai transzparensen sem láttam a bangkoki vagy a pathajai rossznegyed megalapításának mozzanatát –, Thaiföldön legálissá tették a prostitúciót, és az 1980-as évektől kezdve tudatosan megfertőztek a városokat, üdülőhelyeket a turizmus fellendítése kedvéért. Ma már az országban, a hatszázezer pap mellett, több mint egymillió örömlány működik. Pathaiára érkeztemkor, a délutáni álmába szenderedett városban megtalálni véltem a legkitűnőbb szállást, amilyenre csak vágyhat egy utazó. Sarokszobám balra és jobbra eső ablakából egyaránt a Sziámi-öböl csodája tárulkozott elém. Amikor azonban a korán érkező trópusi alkonyat után minden második portán kigyulladtak a rózsaszín fények, kiderült, hogy voltaképpen az egész város egy hatalmas kupleráj, amelynek turista közönsége főképp az idősebb korosztályhoz tartozó angol és német urak közül kerül ki.

Mégis szerencsével jártam, mert valami boxcsarnok és több hatalmas diszkó és klub magába szívta a tömeget. Így vetődtem el a teljesen üres *Charles* bárba, ahol lágy szellő enyhítette a fülledt meleget, és még a tenger hullámain is lehetett hallani, ha éppen nem ordított fel az aréna közönsége. Rendeltem egy Charles-daiquirit a mixertől, aki készséges mosollyal vette elő a koktélos poharat. Az italomat azonban egy varázsütésre előtermelt ifjú hölgy szolgálta fel, aki le is ült az asztalomhoz. Nem volt olyan törékeny, mint a legtöbb thai tündér, de minden tagja ruganyos és arányos volt, mint egy magyar néptáncos lányé. A tekintetében ott játszott az a titokzatos mélabú, amely egy csinos arcocskát csodálatosan vonzóvá tesz. És a keze... A keze teljesen olyan volt, mint Eszteré. Ugyanaz a keskeny, puhán ívelt kézfej, ugyanazok a vékony, feszültséggel teli, rózsás körömágyú ujjak érzéken kihegyesedő körmöcskével. És ugyanaz a finom taglejtés, amellyel szavait kísérte!

Meghívtam egy italra és megkérdeztem a nevét.

- Szaisol.
- Mit keresel itt, Szaisol?
- Vidékről jöttem. A szüleim földműves. Egész életében nehéz munka, mégis szegény. Én mást szeret.
- Mit?
- Angolul tanul.
- Tudod, te, hogy a szüleid milyen tiszteletre méltó munkát végeztek, még ha szegények maradtak is?
- Én szeret szüleimet. És segíteni szeret rajtuk.

Fizetéshez készülődtem. Mozdulatomat megértve a lány szinte ijedten fogta meg a kezemet. Vannak közönséges és durva érintések, és vannak gyönyörtelien cirogatóak.

Szaisol érintése olyan volt, amelyet soha életünkben nem felejtünk el. Bőrömön át belém szivárgó szirén-ének volt, amely örületig hevítette a vágyaimat, és magába szívta az időt. Percekig, órákig ültünk így? Nem tudom. Amikor végül – még minden porcikámban Szaisoltól megdelejezve – visszatértem szállodai szobámba, fáradt, álomtalan alvásba zuhantam.

Reggeli közben az öbölből kifutó jachtokat kísértem tekintetemmel. De jó lenne ott ringatózni az egyiken, és csak hasítani önfeledten a végtelen tengert. És Szaisol? És a másnapi hazautazás? És Eszter? Talán távollétem alatt rádöbbsz, hogy mit tett velem, vagy legalábbis elkezdtem hiányozni neki. De vajon fel lehet-e, fel akarom-e újítani ezt a kapcsolatot? Közben mindkét lány észrevétlenül beszállt képzeletem hajójába. Sőt, felfeküdtek napozni a sudárvitorla alá. Eszteren fekete, aranycsíkokkal átszőtt vállas úszódressz feszült. Szaisol kecses mozdulatokkal a szelek szárnyára bízta szarongját. Szállt, szállt a habkönnyű tüll a Sziámi-öböl felett, és egyszer csak sirállyá változott. „Hozz egy kis grillezett tintahalat” – csicssergett Szaisol. „Én hűvös kókuszdiót kérek” – susogta Eszter. Alighogy felszolgáltam a csemegéket, jachtunk kifutott egy kis sziget korallfövényére. A lányok a szilvakék, sós habokba szökkentek, és boldogan kiáltozva, integetve hívtak, hogy kövessem őket én is. De lehet-e egyszerre két nőt szeretni?

Egy forró légfuvalom fellebbentette az útikönyvem fedelét. Elhatároztam, hogy átruccanak a híres-neves Dzsomtien-partra. Gyalog vágtam neki a túrának, ám az út a város szélén egy tengerbe nyúló, sziklás szirtfok előtt hirtelen véget ért. Mivel csak papucsot viseltem, kénytelen voltam visszafordulni. Ehelyütt kendőzetlenül megmutatta arcát a luxusfürdőhelyhez tapadó nyomor. Bádogból, zsaludeszkákból, konténerlécekből összetákolt kunyhók között bolyongtam. Ám az egyik ütött-kopott viskó mögül, mint jelenés, hirtelen elém toppant egy csodálatos lány, alighanem a legszebb nő, akit valaha láttam életemben. Arcát tökéletes smink borította, gondosan vasalt, illatos ruhácskát, lábán harisnyanadrágot viselt. A lány ragyogó mosolyt bocsátott felém, és hívogatóan integetett. Először elszégyelltem magamat, mert már csapzott voltam a negyven fokos, párás hőségben való kutyagolástól. Azután önkéntelenül elindultam a tündér felé. Ám megtorpantam a mérhetetlenül erős trópusi sugárzástól, melyen át Eszter és Szaisol rosszálló fejcsoválását pillantottam meg.

Az útikönyvíró nem sok fürdőhelyet láthatott az életében, ha neki a Dzsomtien-part a legszebb a világon. Ha úgy fogalmazna, hogy a legzsúfoltabb, ahol úgy tömörödnek össze az emberek, mint a nyüvek a kidobott velős csontban, közelebb járna az igazsághoz. A part egyhangúságát még egy tisztességesebb pálmaliget sem töri meg. A ronda, modern szállodasort csak alig takaró ritkás pineák választják el a pláztól. Kilátás két jelentéktelen szigetekcskére nyílik csupán, s az öböl mögött nem emelkednek lágy halmok vagy bizarr formájú, dzsungellel benőtt hegyek.

A *Steak Laó*ban elköltött vacsora után Szaisolhoz siettem. Amint a Charleshoz értem, megdobbant a szívem: egyáltalán emlékszik-e rám a lány? Szaisol örömmel üdvözölt, és nem csupán megismert, de a nevemre is emlékezett.

– Szoltan – ismételte mosolyogva.

– Szaisol, drága Szaisol – azzal boldogan visszamosolyogtam a lányra. – Gyere velem táncolni.

– Megyek, de kétszáz bahtot kell fizetni a tulajnak.

Mintha a lassú számok közben Szaisolban Esztert öleltem volna. Minden zaj, látvány távoli abszurditássá változott, és a lányból áradó érzéki lüktetés lett az egyedüli valóság. Tánc végén összeforrott az ajkunk. Elindultunk a szálloda felé. Séta közben vásároltam Szaisolnak egy nadrágot és két blúzt. A két üzlet között a lány a legnagyobb áhítattal hajolt meg egy utcai oltár előtt. Utána cipőt szeretett volna, de annak az árát már sokalltam. Főleg, mert egy koturnuszszerű, ormótlan darabot választott ki, amely nem is állt jól a lábán. Azt mondta, nem jöhet velem, mert reggel iskolába megy. Bár forrt a vérem – helyzetét megértve – búcsúzkodni kezdtem. Ekkor úgy szólt, hogy velem tölti az éjszakát, ha fizetek. Megtántorodtam. Ezek a gyönyörű mandulaszemek csupán egy számító hideg fej ékei? Azok a finom mozdulatú, simogató, eszteri kezek mindössze egy kereskedelmi ügylet kellékei, amelyben Szaisol az áru? Istenem, hogy gondolhattam, hogy

Szaisol... Vagy már Eszter sem szeretett? Hát két nőért is fájhat egyszerre az ember szíve?

Hazafelé vagy egy tucat lány akart rám akaszkodni. A forró éjszakában kifulladásra, kimerülten, kiábrándultan értem a szálloda elé. Sötét kapualjában ott várt egy finom eleganciával öltözött nő. Majdnem olyan magas volt, mint én, fekete csipkeruhája és harisnyája csak kiemelte alakjának nyúlánkságát. Végtelen gyengédséggel kérdezte, hogy megmasszírozhat-e. És akkor a holdfény megvilágította férfiarcélet. Ökölbe szorult a kezem, és csak a legnagyobb önuralommal álltam meg, hogy ne üssek.

Következő nap – hogy még utoljára ehessek egy jót – ebédre mentem kedvenc éttermembe, a *Steak Laóba*. Louis, a pincér nagy örömmel fogadott. Most tűnt csak fel, hogy női parfüm van rajta, és lakkozta a körmeit. Az asztalt, amelyhez ültem, nemrég festették, és a nedves lazúr a karomra ragadt. Elkezdtem ledörzsölni. Louis rögtön odaugrott egy langyos, illatos folyadékkal átítatott ruhával, és pillanatok alatt gyengéden eltávolította a festéket, majd féltő módon megsimogatta a karomat.

– Bocsánat, bocsánat – szabadkozott. – Nagyon sajnálom. Szólnom kellett volna.

– Csodálkoztam, mennyire szívére veszi ezt a semmiséget.

– Igazán nincs semmi baj – mondtam. – Nyugodjon meg, Louis.

Figyelemmel nézett rám egy ideig. – Valami baj mégis csak lehet, hogy ma ebédre jött vacsora helyett, Zoltán.

– Utoljára vagyok itt, délután indul a repülőm.

A hírre Louis elfátyolosodott szemmel elfutott. Kisvártatva visszatért, és négy darab huszonöt szatangos érmét tett elém.

– Fogadja el emlékébe – azzal meghajolt.

A felemelkedő repülőgépről – a trópusokon szokatlanul – tiszta légköri viszonyok között még percekig szemlélhettem a Sziámi-öbölt és partvidékét, ahol Louis volt az egyetlen ember, aki szeretettel fordult felém.

VÉGE
